

INTERVJU Z DR. RESIE MOONEN

ALENKA KLEMENC

Študij medicine in homeopatije je zaključila sočasno in pred 23 leti v Belgiji odprla zasebno ambulanto. V njej kot splošna zdravnica prepleta zdravljenje po načelih uradne medicine in homeopatije, na Nizozemskem pa deluje kot homeopatinja. V letih njenega dela se je posebej specializirala za zdravljenje porodnic in novorojenčkov ter za pomoč umirajočim. Kot sama pravi, pomaga tistim na skrajnem začetku in koncu življenja. »Rojstvo in smrt imata veliko skupnega« razlaga na svojih seminarjih, kjer predava zdravnikom, homeopatom, farmacevtom in psihologom. Kljub teoretičnemu znanju in izkušnjam v neprestano zasedeni ambulanti pa jo še vedno najbolj presune skrivnost rojstva novega bitja in življenje, ki se izteče naravno in v miru.

Kdaj ženske med porodom potrebujejo homeopatsko zdravilo?

Med porodom imajo ženske veliko strahov. O tem govorimo z njimi že med nosečnostjo – strah jih je bolečine, kako močna bo, kako se bo stopnjevala, ali jo bodo zmogle. Veliko žensk je negotovih, ker je porod tako izjemen proces, ki zajame celo telo in psihično počutje. Zdravilo jim dam, kadar jih je strah in porod ne napreduje dobro. Ko se njihov strah umiri, postanejo bolj sproščene in njihovi popadki so lahko bolj učinkoviti. Takrat tudi bolečino čutijo na drugačen način – bolečina je manj moteča, one pa so lahko bolj funkcionalne. To zelo olajša porod, saj se lažje osredotočijo na dihanje, premagujejo bolečino in tako tudi hitreje in bolj naravno rodijo.

Kako hitro zdravila učinkujejo?

V nekaj minutah. Nekatere ženske so med porodom tako nemirne in prestrašene, da se sploh ne zmorejo več funkcionalno odzivati, nekatere hiperventilirajo itd. Ko dobijo zdravilo, se prav vidi, kako se dinamika poroda spremeni in se začnejo drugače odzivati. Sprostijo se. Če zdravila delujejo proti tesnobi, se maternično ustje tudi hitreje in bolj naravno odpira.

Kako veste, da spremembe niso le posledice placeba – se pravi, da ženske ni več strah zgolj zato, ker ve, da je dobila zdravilo in ne zato, ker bi ji zdravilo dejansko pomagalo?

Če ženski dam napačno zdravilo, bo še naprej hiperventilirala in se ne bo umirila. Veliko je razprav o tem, ali so homeopatska zdravila v resnici placebo in na to je težko odgovoriti v par stavkih. V Belgiji vsako leto naredimo finančno analizo, koliko zdravil smo predpisali in h koliko specialistom smo poslali svoje paciente. Homeopati smo po stroških v spodnjih 5 odstotkih. Torej, tudi če bi šlo za placebo, je to najcenejše zdravilo (*smeh*).

Pa vendar, kako lahko z zdravilom vplivate na čustveno stanje oziroma značaj porodnice?

Značaj ostane, z zdravili pa lahko obrusimo ostre robove tega značaja. To velja na splošno, ne samo pri porodnicah. Če je nekdo na primer zelo razdražljiv, mu s homeopatskimi zdravili pomagamo, da se ta razdražljivost ne izzove tako hitro. Ali pa mama, ki se ne zmore čustveno odzvati na svojega otroka – s homeopatskim zdravilom jo lahko vzpodbudimo, da postane bolj senzitivna najprej do svojih čutenj, potem bo lažje našla tudi stik s svojim otrokom. Splošno rečeno homeopatska zdravila pomagajo, da so ljudje bolj v ravnotežju, bolj v stiku s sabo.

Koliko pa ženskam med porodom pomaga psihična opora; to da ste z njimi in da vedo, da se na vas lahko zanesejo?

Porod je tako izjemen in pomemben dogodek, da bi

vse ženske morale imeti najboljšo možno oporo, ko rojevajo. To oporo jim najbolj dajejo njihov mož, ču-teča babica in osebe, ki jim porodnica zaupa. To zelo vpliva na potek poroda – zavest, da je nekdo z njimi, jim pomaga; nekdo, ki mu lahko zaupajo svoje stiske in strahove, ki jih čuti, jih zna umiriti, jih posluša in poskrbi za njih. Ženske med porodom res ne bi smele skrbeti za nič drugega kot za to, da pravilno vdihnejo in izdihnejo, da v polnosti čutijo svoje telo, da prema-gujejo bolečino in rojevajo na svoj način. Na Nizo-zemskem je glede poroda možnih mnogo odločitev – zdrava ženska gre lahko roditi v porodnišnico in po parih urah odide domov, lahko pa rodi doma ob prisotnosti babice, za kar se odloči polovica Nizozemk. Skoraj vse ženske si med nosečnostjo tudi izberejo babico, ki jih potem spremlja vso nosečnost in med porodom. Na ta način se z babico spoznata, povežeta in porod je veliko manj stresen. Prva in neprecenljiva pa je ob porodu prisotnost moža ali partnerja.

Ali z zdravili pomagate tudi možem in partnerjem, če jih je strah med porodom?

To vprašanje na prvi pogled zveni nekoliko smešno, v resnici pa so tudi možje med porodom velikokrat v stiski. Moč poroda jih prestraši, ne vedo, kako naj se odzovejo, kako naj bodo ženi v oporo. Takrat dam zdravila tudi njim, da obrusim njihove strahove. Vzpodbujam jih, naj vztrajajo ob svoji ženi, tudi če ves porod samo sedijo poleg nje. Njihova prisotnost je za ženo neizmerne pomena.

Se na vas obračajo tudi ženske, ki ne morejo dojiti?

Seveda in tudi take, ki imajo preveč mleka. Z zdravili potem uravnate nastajanje mleka. Veliko problemov glede dojenja pa izhaja iz tega, ker ženske nimajo zadosti strokovne pomoči v prvem tednu dojenja. Dojenje je proces, ki nastaja počasi. Že sam fiziološki proces zahteva čas in potrpežljivost, mati in dojenček morata navezati stik, da dojenje lahko steče. Ženske takrat potrebujejo mnogo vzpodbude, pomoči, potrpežljivosti in časa. Velikokrat vidim, da je pri ženskah, ki se vrnejo iz porodnišnice, hiša polna ljudi in obiskov, ki pridejo gledat dojenčka. Ti velikokrat ne razumejo, da je ženska po porodu utrujena, da potrebuje čas in mir, da se naveže na dojenčka, da počiva in se posveti samo dojenju. To je najpomembnejša naloga mamic v prvih dneh. Najpomembnejša naloga očetov pa je, da svojim ženam zagotovijo mir, odpovejo obiske in jim omogočijo, da lahko začutijo svoje materinstvo in dojenčka.

Zakaj novorojenčki potrebujejo zdravila? Se že rodimo s predispozicijo za bolezen?

Večina novorojenčkov je zdravih in ne potrebujejo

zdravil, sploh če je bila nosečnost zdrava, porod normalen, dojenje vzpostavljeno in je dojenček rojen v ljubeče okolje. Večino novorojenčkov zdravim zaradi trebušnih krčev in zlatenice. Pri tem pa moram omeniti, da veliko žensk v nosečnosti živi življenje z vsemi službenimi in družinskimi obremenitvami. Od njih se zahteva enako, kot če ne bi bile noseče. Res je, da nosečnost ni bolezen, prinaša pa telesne in čustvene obremenitve, ki jih ne smemo zanemariti. Ženske si morajo vzeti čas tudi za svojo nosečnost in slediti svojemu počutju – imeti morajo pravico, da gredo prej domov, več počivajo. Njihov stres se odrazi tudi na plodu.

So otroci, ki jih zdravite že kot dojenčke, tudi kasneje bolj zdravi? Danes je veliko težav z alergijami, ponavljajočimi se vnetji ušes, hiperaktivnostjo.

Če je otrok zdrav, je zdrav, potem ne rabi zdravil. Če pa se kažejo simptomi, potem je zdravljenje bolj uspešno, če je čim bolj zgodnje.

Kako zdravite recimo otroka, ki ima ponavljajoča se vnetja ušes in neprestano jemlje antibiotike?

Pri takem otroku najprej naredim temeljito homeopatsko anamnezo. Ta se od zdravniške razlikuje po tem, da je veliko bolj poglobljena. Kot homeopatinjo me poleg telesnih težav zanima tudi, kakšen je otrokov značaj, kakšno hrano rad je, kako spi ponoči, je jezljiv, potrpežljiv, prestrašen ... O otroku torej izvem veliko več, kot bi izvedela po standardiziranih vprašanjih kot zdravnica. Potem na globlji osnovi lahko izberem zdravilo, ki se najbolje prilega celotni sliki tega otroka – njegovim akutnim težavam, emocionalnim in značajskim lastnostim. Problem pri otrocih s ponavljajočimi vnetji ušes, nosu in dihal je v tem, da je njihov imunski sistem premalo aktiven, počasen. Eno najpogostejših homeopatskih zdravil, ki jih pri teh otrocih uporabljam, je *Calcarea carbonica*, s katerim vzpodbudim otrokov imunski sistem. Antibiotiki pa na imunski sistem ne morejo vplivati.

Po drugi strani je pri otrocih z alergijami njihov imunski sistem verjetno preveč aktiven?

Seveda. Otroci z alergijami potrebujejo drugačna zdravila, s katerimi uravnate odziv njihovega imunskega sistema, da ne reagira več na substance, ki njihovemu telesu ne škodijo. Kot zdravnica uradne medicine jim pri tem ne bi mogla kaj dosti pomagati, kot homeopatinja pa imam veliko možnosti.

Kaj se zgodi, če pri zdravljenju izberete napačno homeopatsko zdravilo?

Pri homeopatiji je čudovito to, da se nič ne zgodi, če

izberem napačno zdravilo. Telo se odzove samo na pravo zdravilo. Če izberem napačno zdravilo, pacien- tu ne morem škoditi, to samo pomeni, da moram is- kati drugo, bolj pravo zdravilo.

Kako pa pomagata umirajočim ljudem?

Najprej naj povem, da kot zdravnica in homepatinja zdravim mnogo ljudi z rakom. Moji pacienti dobivajo kemoterapijo, radioterapijo in homeopatijo, s katero jim pomagam, da to zdravljenje lažje prenašajo. Seve- da se pri tem srečujem tudi z umirajočimi. Ugotovila sem, da je homeopatija zelo dobra metoda, ki poma- ga pri tem, da pacienti ostanejo pri zavesti, ko umirajo. To pomeni, da jim ni treba dajati visokih doz morfija ali drugih močnih zdravil, ki povzročijo, da so skoraj v komi, ko umrejo. Dragoceno je, če ljudje lahko umre- jo v miru in pri zavesti.

Homeopatska zdravila torej lahko lajšajo bolečine?

Seveda. Lajšajo pa tudi strah. To je podobno, kot pri porodu; če se nekdo zelo boji umiranja, bo čutil veli- ko več bolečin in bo zaradi strahu bolj nemiren. Če jim dam zdravilo, ki jim ublaži strah, jih to umiri, čuti- jo manj bolečin in se pomirijo tudi s spoznanjem, da bodo umrli. Na ta način pa pomagam tudi svojcem, ki takega umirajočega spremljajo in trpijo z njim.

Ali obstaja način, kako se naučiti živeti s kronično bolečino, ki je tudi homeopat- ska zdravila ne morejo popolnoma odpra- viti?

Zelo pomembno je, da se ljudje ne poistovetijo z bolečino, tako kot naj se ne poistovetijo z boleznijo. Ljudje, ki pridejo v mojo ambulanto, rečejo: »Sem revmatik.« in ne »Imam revmatični artritis.« Če se poistovetijo z boleznijo ali bolečino, nimajo možno- sti biti nekdo brez tega. Paciente vzpodbujam, naj mi seveda povedo, kako hude so njihove bolečine, obe- nem pa, naj ostanejo kreativni v stvareh, ki so jih ve- dno zanimale. Spodbujam jih, naj ne razmišljajo ne- prestano o bolečini, ampak naj se osredotočijo tudi na druge vidike življenja, ki jih še nosijo v sebi.

Toda bolečina je še vedno prisotna.

Bolečina je še vedno prisotna, seveda. Imela sem bol- nico z rakom, ki sem jo vsak dan obiskovala. Pacien- te z rakom vedno vprašam: »Kako ste?« in »Kako močna je vaša bolečina?« Gospo z rakom sem zdra- vila homeopatsko proti vrtoglavici in slabosti, proti bolečini pa sem ji dajala morfinske pripravke, ker je njen tumor pritiskal na živec in se tega s homeopatijo ne da odpraviti. Ko sem jo nekega dne obiskala, mi je rekla, da je njena bolečina zelo močna, vendar noče zdravil, ker se želi posloviti od svojega prijatelja in biti

pri polni zavesti. Naslednji dan mi je povedala, da sta se s prijateljem nasmejala, se pogovarjala o preteklo- sti in da je pozabila na bolečino, jo uspela potisniti na stran. Naš odnos do bolečine naredi veliko razliko v tem, kako jo občutimo.

O čem se pogovarjate z umirajočimi?

Največ o njihovem življenju. Veliko umirajočih govo- ri o stvareh, ki so jih naredili v življenju in jih obžalu- jejo. Tiste, ki so verni, skrbi, da ne bodo prišli v nebesa zaradi kakšnega slabega dejanja iz preteklosti. Za po- govor z umirajočimi si je treba vzeti veliko časa. Če nimajo možnosti za pogovor, so zelo nemirni in jih je strah. V takih primerih jim dam tudi homeopatska zdravila, ki ublažijo njihov občutek krivde in jih umi- rijo v sebi, da ne umirajo z občutkom krivde, skrbi in obžalovanja.

Pomagata tudi njihovim svojcem, ki ob umirajočem doživljajo stiske?

Svojci umirajočih so velikokrat zelo izčrpani zaradi neprespanih noči in skrbi. S svojci se velikokrat po- govarjam o tem, da morajo poskrbeti tudi zase. Umi- ranje je proces, ki lahko traja več tednov ali mesecev. Tisti, ki skrbi za umirajočega, si mora občasno vzeti prost dan ali popoldne in brez slabe vesti početi stva- ri, ki ga veselijo. Čustveno in fizično breme skrbi je za svojce sicer preveliko.

Kako sploh zbolimo?

Najbolj splošno bi lahko rekla, da zbolimo, kadar nismo v ravnovesju. Iz ravnovesja pa nas spravijo različne oko- liščine – hrana, okolje, stres ... Iz ravnovesja nas spravi, če živimo v neskladju s sabo – delamo stvari, ki jih nočemo, delamo proti svoji naravi ... Na ravnovesje zelo močno vpliva družinsko vzdušje in konflikti, kar najbolj posrka- jo in odrazijo otroci. Na nastanek bolezni vplivajo tudi geni. Dokončnega spleta okoliščin in povoda za bole- zen pa seveda ne poznamo.

Zakaj ste se odločili zdraviti in pomagati ljudem ravno ob rojstvu in smrti?

Rojstvo in smrt sta najbolj pristni in čisti obdobji na- šega življenja. Takrat smo brez fasad. Ženska, ki rojeva, se ne more odzivati in rojevati drugače, kot takšna, ka- kršna v resnici je. Enako je pred smrtjo; ljudje postane- jo zelo iskreni. Pred smrtjo vsi postanejo pristni, takšni, kot so, in zelo iskreno govorijo o tem, kar čutijo.

Ali so ista tudi zdravila, ki jih uporabljate pri porodnicah in umirajočih?

Ja, pri obeh uporabljam v glavnem homeopatska zdravila, ki so izvlečki rož iz družine lilijevk (*Lilli- florae*). Simbolika teh zdravil je zelo močna. Zvončki (*Galanthus*), ki spadajo v družino lilijevk, so prve ra-

stline, ki spomladi pokukajo iz zemlje. Jesenski podlesek (*Colchicum autumnale*), ki ga vidimo pozno jeseni, tudi spada med lilijevke. Močna simbolika je tudi v krščanstvu – angel Gabrijel, ki pride k Mariji in ji oznani rojstvo Jezusa, nosi v roki belo lilijo. Lilija je v tem primeru znanilka novega življenja. V Frančiškanski cerkvi v Ljubljani imate veliko sliko, ki to ponazarja. Po drugi strani pa tudi umirajočim na krsto dajemo bele lilije. Zakaj? Obstaja neka povezava lilije s čistostjo, z začetkom življenja in njegovim koncem in ta povezava je zapisana nekje globoko v naravi. Zato tudi homeopatska zdravila, narejena iz teh rož pomagajo ljudem ob začetku in koncu življenja.

V Švici so maja letos na podlagi splošnega referenduma zapisali v ustavo, da mora država omogočiti pacientom tudi zdravljenje s komplementarno medicino.

Na Nizozemskem je tako: če je nekdo zdravnik in ima tudi diplomo iz homeopatije, preglede pacientov plačuje zdravstvena zavarovalnica. Zdravnik pacienta zdravi po svoji presoji – po uradni medicini, homeopatsko ali pa kombinira oba principa. Pri nas je homeopatija popolnoma priznan način zdravljenja. To pomeni, da pacientu lahko tudi napišem recept za homeopatska zdravila, ki jih dobi v lekarni in jih plača zavarovalnica.

Kako komentirate stanje v Sloveniji, kjer morajo zdravniki vrniti svojo licenco, če želijo biti homeopati in je zdravljenje s homeopatijo ob uradni medicini nezakonito?

To je grozna situacija, ki si je sploh ne morem predstavljati. Sama 23 let delam tako, da kombiniram oba vidika zdravljenja. Seveda je treba biti zdravnik – paciente je treba poslati v laboratorij, na preiskave, razumeti, kaj izvidi pomenijo, presojati, se odločiti, ovrednotiti zdravljenje. Če homeopatija ne pomaga, je treba zdraviti po uradni medicini, seveda, saj je treba pacientu pomagati. Po drugi strani pa je toliko bolezni in stanj, kjer uradna medicina nima odgovorov in daje homeopatija odlične rezultate. Zdravnik mora ostati zdravnik, dober zdravnik. To pomeni, da nujno obdrži licenco, da se izobražuje še naprej, komunicira s strokovno medicinsko javnostjo, po drugi strani pa nadgrajuje in obarva svoje zdravljenje s homeopatijo.

Imate na Nizozemskem tudi društvo homeopatskih bolnikov?

Seveda, tudi to je nujno. Oni dajejo pobude, komunicirajo z zavarovalnico in javnostjo. Veliko pripomorejo pri našem delu.

Vsako leto greste za mesec dni v Nepal, kjer sodelujete pri izobraževanju zdravnikov. Kakšno je vaše delo tam?

Že devet let grem vsako leto v Bhaktapur, blizu Katmanduja, kjer ustanovljamo kolidž in izobražujemo zdravnike (www.homeopathynepal.com). Njihovo izobraževanje traja tri leta, namen pa je, da izobrazimo čim več zdravnikov homeopatov, ki bi ostali v Nepal in zdravili domačine. Nepal je zelo revna država, tam so cela področja popolnoma brez zdravstvene oskrbe, en zdravnik oskrbuje 80.000 ljudi. Poleg tega imajo veliko političnih težav in nizek življenjski standard. Večina zdravnikov odide iz Nepala, ker imajo drugje boljše možnosti za delo in višjo plačo. Bodoči zdravniki, ki se izobražujejo po našem programu, pa morajo podpisati izjavo, da bodo ostali v Nepal in zdravili tam. Vsi zdravniki iz Evrope, ki prihajamo v Nepal, nudimo supervizijo njihovim zdravnikom in tudi zdravimo domačine.

Kako se spopadate z močnimi čustvi, strahom in bolečino, ki jih srečujete pri svojem delu s pacienti?

Svoje paciente skrbno spremljam in skušam biti do njih sočutna, pri tem pa pazim, da me ne posrkajo. Sem ob njih, po drugi strani pa ostajam opazovalka njihovih življenj. Če bi se čustveno preveč vpletla, bi bilo breme preveliko. Skrbim za to, da del mene ostaja nedotaknjen; na tak način jim lahko dajem največ. Sama prevzemam polno odgovornost za svoje delo, bolniki pa morajo sami prevzeti odgovornost za svoje zdravje in življenje. Če bi to odgovornost prevzela jaz namesto njih, bi izgorela.

Kaj vas sprosti in napolni z novo energijo?

Veliko energije dobivam ob svojem delu – če sem recimo prisotna pri porodu, me to napolni z mnogo energije. Pomembno je, da imam svoje delo rada in da v njem uživam. Del energije dobivam, ko jezdim konje in sem v naravi, veliko pa mi daje tudi moja družina in moji trije otroci, ki so me marsikaj naučili o življenju.